FRYSKE AKADEMY

Jaarrekening 2021

INHOUDSOPGAVE

pagina

Verantwoording 3

Algemene informatie 4
Verslag van het bestuur 5
Verslag van de Raad van Toezicht 12

Jaarrekening 2021 13

Balans per 31 december 2021 14
Staat van Baten en Lasten over 2021 16
Kasstroomoverzicht 2021 17
Toelichting op de balans per 31 december 2021 18
Wet Normering Topinkomens 22

Overige gegevens 24
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 25

VERANTWOORDING

ALGEMENE INFORMATIE

1. Missie, kerntaken en organisatiestructuur

1.1 Missie

Sinds haar oprichting in 1938 zet de Fryske Akademy zich in voor het fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek naar de Friese taal, geschiedenis en cultuur. Na ruim 80 jaar is deze opdracht, die de Friese samenleving het instituut bij de stichting meegaf, nog altijd leidend. Het is de taak van de onderzoekers van de Fryske Akademy de dynamiek van taal en van sociale en historische processen te analyseren. Dat doen zij door onderzoek te verrichten naar de Friese taal, meertaligheid, taalleren en het verleden van Fryslân. De Fryske Akademy maakt het geschreven, gesproken en historisch erfgoed toegankelijk voor wetenschap en maatschappij. Door langlopende processen rond taalvariatie en -verwerving, meertaligheid, culturele eigenheid en identiteitsvorming te verklaren, ontstaat een beter begrip van de diversiteit van menselijke interacties binnen een specifieke regionale context. De Fryske Akademy blijft stevig in de regio verankerd en deelt haar kennis met tal van wetenschappelijke instellingen en maatschappelijke partijen in binnen- en buitenland.

1.2 Kerntaken

De voornaamste taak van de Fryske Akademy is het verrichten van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek op de vakgebieden taalkunde, sociolinguïstiek, sociologie, lexicografie, meertaligheid en taalleren, minderheidstalen, het Oud-Fries en de geschiedenis van de middeleeuwen, de vroegmoderne tijd en de nieuwste tijd. In dit onderzoek speelt de ICT en de ontwikkeling van digitale tools en collecties een steeds belangrijkere rol.

In het verlengde hiervan kunnen de volgende kerntaken onderscheiden worden:

- Actieve deelname aan het internationale wetenschappelijk debat door het leveren van hoogwaardige publicaties en deelname aan congressen en symposia.
- Bijdragen aan het behoud en de bevordering van het Fries als tweede rijkstaal.
- Kennisvergaring en kennisdeling met betrekking tot de Friese taal, cultuur en geschiedenis ten behoeve van maatschappelijke partijen.
- Het entameren en aangaan van samenwerkingsverbanden met de regionale kennisinstellingen en met universiteiten en onderzoeksinstituten in binnen- en buitenland.
- Het ontwikkelen van samenwerkingsverbanden met overheden in regio's met een minderheidstalenproblematiek.
- Het verrichten van opdrachtonderzoek ten behoeve van de ontwikkeling van regionaal- en Europees overheidsbeleid.
- Het aanleggen en onderhouden van digitale collecties met betrekking tot het Friese gesproken en geschreven erfgoed.

1.3 Organisatiestructuur

De Fryske Akademy is krachtens ministerieel besluit gelieerd aan de KNAW. De liëringsovereenkomst is een onderdeel van de Bestuursafspraak Fryske Taal en Cultuur (BFTK) tussen rijk en provincie.
Als zelfstandige stichting beschikt de Fryske Akademy over een Raad van Toezicht en een Ondernemingsraad. De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk en heeft de dagelijkse leiding van het instituut. Zij wordt daarin geadviseerd door een Management Team.
De stichting Fryske Akademy heeft sinds 1-1-2008 de ANBI-status.

2. Verslag van het bestuur

2.1 Algemene ontwikkelingen

Het jaar 2021 is in verschillende opzichten een dynamisch jaar geworden. Net als in 2020 heeft veel in het teken gestaan van het verder doorvoeren van ontwikkelingen, voortkomend uit de besluitvoering door Provinciale Staten van Fryslân uit 2019, die in 2020 zijn ingezet (zie jaarrekening 2020):

- In maart heeft de Directeur-Bestuurder ad interim het stokje overgedragen aan de huidige Directeur-Bestuurder. Deze werkt met het zakelijke MT, gericht op de bedrijfsvoering en besluitvorming, en met de programmacoördinatoren, gericht op de wetenschappelijke koers, aan het vormgeven van de processen in de nieuwe platte organisatiestructuur. De strategie voor de toekomst en de onderzoeksagenda vormen hier onderdeel van.
- Per 1 mei is de in 2020 doorgevoerde reorganisatie van de stafadelingen afgerond.
- De statutenwijziging voortkomend uit de aangepaste liëring met de KNAW is op 8 oktober 2021 doorgevoerd.
- De uitwerking van de impulsbijdrage-projecten is verder doorgezet en heeft tot het aantrekken van nieuwe collega's geleid.
- De Fryske Akademy heeft in het 'Gearwurkingstrajekt Fryske Taal en Kultuer' onder regie van Provincie Fryslân het vice-voorzitterschap op zich genomen en werkt nu met de andere culturele instellingen in het traject nauw samen om de kennisagenda voor Taal en Cultuur op te stellen.

De blik is in 2021 gaandeweg verschoven naar de toekomst en de langere-termijn ambities van het instituut. Onze aandacht is daarbij uitgegaan naar het opstellen van een concept-beleidsplan voor de jaren 2022-2027. De gehele organisatie is bij dit proces betrokken.

Onder externe begeleiding zijn twee trajecten opgestart die als doel hebben de nieuwe platte organisatiestructuur te helpen implementeren. Het ene traject richt zich op de processen bij Algemene Zaken, het andere traject op de wetenschappelijke processen aan de hand van projecten.

Vanwege de landelijke Covid-19-maatregelen is 2021 zowel met een digitale bijeenkomst ingeluid als uitgeluid. Thuiswerken is ook dit jaar, net als het jaar ervoor, de norm geweest. Dit is onderbroken door een korte periode in de zomer waarin er deeltijds op kantoor werd gewerkt en we op 10 september onze jaarlijkse Akademy-dag konden organiseren binnen de geldende coronaregels.

Door het langdurige karakter van de overheidsmaatregelen zijn diverse onderzoeksactiviteiten en publieksactiviteiten meermaals uitgesteld of omgevormd tot digitale activiteiten. De indirecte effecten hiervan zijn nog niet altijd inzichtelijk, maar waar deze duidelijk zijn worden deze besproken met subsidiegevers.

Het herstelwerk van de schade aan de dakconstructie van It Aljemint is in februari 2021 afgewikkeld. Sindsdien wordt de situatie gemonitord en zijn er geen nieuwe problemen geconstateerd.

2.2 Wetenschappelijke ontwikkelingen

De programmacoördinator heeft in 2021 eerste belangrijke stappen naar het opzetten van een toekomstbestendig onderzoeksprogramma gemaakt. In juni is een eerste bijeenkomst hiertoe geweest met het merendeel van de wetenschappelijk onderzoekers. Naar aanleiding van deze bijeenkomst is besloten om de twee onderzoeksprogramma's die betrekking hadden op respectievelijk taalkunde en geschiedenis samen te laten smelten tot één onderzoeksprogramma. Tijdens een vervolgbijeenkomst voor het voltallige personeel eind augustus is besloten om binnen dit onderzoeksprogramma vier kerngebieden te definiëren, te weten meertaligheid, taal, cultuur en geschiedenis en erfgoed. Deze vier kerngebieden moeten niet gezien worden als losse entiteiten, maar als onderzoeksgebieden die elkaar kunnen overlappen. Dit gegeven symboliseert ons streven naar een team van wetenschappers dat zowel binnen de eigen discipline als interdisciplinair onderzoek uitvoert. In januari 2022 is een tweede programmacoördinator benoemd en samen zullen beide programmacoördinatoren ervoor zorgdragen dat begin 2023 een toekomst bestendige onderzoeksprogramma ontwikkeld is voor de komende 5 jaar. Dit onderzoeksprogramma zal waar mogelijk aansluiten bij de nog te ontwikkelen onderzoeksagenda Fryske Taal en Kultuer (zie Gearwurkingstrajekt) en de Nationale Wetenschapsagenda. Verder zullen de programmacoördinatoren zich het komende jaar bezighouden met de voorbereiding van de volgende visitatie waarbij het Strategy Evaluation Protocol (SEP 2021-2027) zal worden gevolgd.

De werkgroep Datamanagement met daarin de AVG-specialist, de datasteward, de informatiespecialist en een van de programmacoördinatoren van de Fryske Akademy heeft in 2021 een plan en procedure opgesteld voor de opslag van onderzoeksdata uit de verschillende de disciplines van de Fryske Akademy. In 2022 zal een inventarisatie van de verzamelde onderzoeksgegevens uit de laatste jaren gemaakt worden en wordt ervoor gezorgd dat deze data geborgd wordt. Daarnaast is contact gelegd met de Faculty Board en Ethics Committee van RUG/Campus Fryslân. Dit heeft ertoe geleid dat er een overeenstemming bereikt is dat dat medewerkers van de Fryske Akademy gebruik mogen maken van de Ethische Commissie van RUG/Campus Fryslân, mits zij niet bij ethische commissies van projectpartners terecht kunnen. Tot slot is samen met de directeur-bestuurder gewerkt aan aansluiting bij het Nationaal Programma Open Science waarin Open Access, FAIR data principes en Citizen Science centraal staan.

Wetenschappelijke staf
De omvang van de wetenschappelijke staf bedroeg ultimo 2021 16,8 fte, waarvan 8,2 fte vast en 8,6 tijdelijk. Daarnaast was er 8,3 fte ondersteunende onderzoekstaf (WOP) en 5,5 fte ondersteunend beheerspersoneel.

Naast een nieuwe directeur-bestuurder die ook onderzoek zal verrichten (0,2 fte onderzoekstijd), zijn er twee taalkundigen aangesteld ter opvulling van de plek die vrijgekomen is doordat dr. Frits van der Kuip na 35 jaar trouwe dienst als lexicograaf en taalkundige met pensioen is gegaan. Het gaat hier om drs. Nika Stefan die onderzoek gaat doen naar sociolinguistiek, taalgebruik en taalvariatie, en dr. Fenna Bergsma die gespecialiseerd is in theoretische taalkunde. Daarnaast is een nieuwe historicus aangenomen, te weten dr. Simon Halink, die gespecialiseerd is in de ontwikkeling van nationale identiteiten en romantisch-nationale bewegingen in de zogenaamde 'lange 19e eeuw' (1789-1914).
Binnen de impulsprojecten zijn begonnen: Mark Raat (*transitie veenweide),* dr. Cesco Voeten en dr. Anne-France Pinget (*Laboratoarium Sosjolinguistiek*), dr. Peter-Alexander Kerkhof en dr. Anne Merkuur bij *Digitale Ynfrastruktuer*) en dr. Evelyn Bosma (*Meartalige Geletterdheid*).

Publicaties
Het aantal uitgebrachte monografieën is vergeleken met 2019 en 2020 flink gestegen. De bijdragen aan congresbundels en proceedings zijn weer op hetzelfde niveau als in 2019. Ook is het aantal uitgebrachte bundels of tijdschriften waar een medewerker in de redactie zat, gedurende de afgelopen twee jaar gelijk gebleven. Daarentegen zijn het aantal publicaties in gerefereerde wetenschappelijke tijdschriften, professionele bijdragen en artikelen in vak- en publiekstijdschriften bijna tot volledig gehalveerd ten opzichte van de twee eerdere jaren. Dit kan deels onder de coronapandemie geschoven worden aangezien enkele onderzoeken waarbij mensen (Friezen) fysiek deel moesten nemen, nog altijd niet konden plaatsvinden. Ook hebben de medewerkers die aan het ONFW werken de instructie gekregen vooral daaraan te werken om dit project op tijd af te ronden, waardoor zij nauwelijks publiceerden buiten de lemma's van het ONFW om. Verder zijn er in de tweede helft 2021 relatief veel nieuwe jonge onderzoekers bij de Fryske Akademy begonnen, onder andere op de impulsprojecten, die nog in de opstartfase van hun onderzoek zitten. Daarnaast is de grote inzet op de monografien een contribuerende factor.
Wat met name opvalt bij de research output is dat het aantal professionele bijdragen is gedaald ten opzichte van vorige jaren.

Wanneer de research output af wordt gezet tegen het gemiddelde aantal fte in 2021 dan zien we dat er per fte gemiddeld 2,8 peer-reviewed publicaties gemaakt zijn. Dit aantal loopt nog iets achter bij onze ambitie. Wij verwachten echter dat dit aantal volgend jaar hoger zal zijn bijvoorbeeld doordat de nieuwe medewerkers dan ook output zullen leveren.

Lezingen
Ten opzichte van 2020 zijn er veel meer wetenschappelijke lezingen gegeven, maar het totaal is nog niet terug op het niveau van 2019. Dit komt doordat er in 2021 opnieuw minder congressen (online/hybride dan wel fysiek) zijn georganiseerd vanwege de coronapandemie.

Projecten
Nagenoeg alle projecten lopen goed en volgens schema maar enkele projecten hebben te lijden gehad onder de pandemie. Het gaat hierbij om projecten waar Friezen fysiek deel moeten nemen aan een taalexperiment of taaltest, zoals het *Speakaboo*-project en *Fryske Fonetyk*. Ook het project *Nije sprekkers fan it Frysk* waar tweedetaalleerders die een cursus Fries volgen bij de Afûk aan deelnemen, loopt vertraging op omdat er door de coronapandemie minder cursisten zijn. Daarom worden nu meerdere cohorten bevraagd om toch aan het beoogde aantal participanten te komen. De subsidiegevers zijn van de opgelopen vertraging op de hoogte gesteld.
Het Online Nederlânsk-Frysk Wurdboek (ONFW) heeft een moeizame start gekend, maar door een combinatie van nieuwe werkwijzen, meer digitale redactie, enkele veranderingen in de redactie en eindredactie en door het aannemen van twee tijdelijke lexicografen wordt een inhaalslag gemaakt en geprobeerd om de uitloop van het project zoveel mogelijk te beperken. Hiervoor is een voorziening gevormd die in 2021 is aangevuld met € 180.000

De volgende projecten zijn in 2021 inhoudelijk succesvol afgerond:
- Súdlauwerlânsk, een onderzoek naar de taal en sprekers van deze variëteit.
- De Oersetter, een verbeterde versie van de app die automatisch teksten vertaald (geïntegreerd in Frysker).
- De lancering van de webside www.frysker.nl met verschillende taalhulpmiddelen voor het Fries. Deze site zal www.taalweb.frl vervangen.
- Het eerste deel van het Speakaboo-project, waarin een Friese versie van een onderzoeksinstrument is ontwikkeld waar logopedisten de klankontwikkeling van jonge kinderen mee kunnen onderzoeken.
- Mear kânsen mei Meartaligens (Mercator in samenwerking met o.a. het Lectoraat Meertaligheid en Geletterdheid van NHLStenden Hogeschool).
- Onderzoek naar de implementatie van de onderdelen van het Europees Handvest voor Regionale en Minderheidstalen in de afgelopen 15 jaar, in opdracht van DINGtiid (Mercator).
- Onderzoek naar de BFTK, in opdracht van DINGtiid (Mercator).
- ENROPE (Mercator), dat in de evaluatie hoge scores kreeg.
- VirtuLApp (Mercator in samenwerking met o.a. het Lectoraat Meertaligheid en Geletterdheid). De game BabelAR, die in dit project ontwikkeld is, heeft verschillende prijzen gewonnen.

Ook zijn er verschillende nieuwe projecten opgestart waaronder:
- Sealterfrysk: binnen dit project wordt een internetgrammatica geschreven van het Sealter- of Saterfries dat in Ost-Friesland gesproken wordt. Deze grammatica richt zich in eerste instantie op een algemeen publiek. Daarnaast kan deze grammatica een rol spelen bij historisch-taalkundig onderzoek naar de ontwikkeling van de Friese talen binnen de West-Germaanse talentak. Dit project wordt uitgevoerd in opdracht van het Oldenburgische Landschaft.
- De twee hierboven genoemde onderzoeken en al opgeleverde rapporten voor DINGtiid.
- Onderzoek naar de Frisistiek op universitair niveau, in opdracht van. DINGtiid

De Fryske Akademy en Mercator hebben in 2021 meegeschreven aan diverse regionale, nationale en internationale subsidieaanvragen. Ook worden de wetenschappers van de Fryske Akademy en Mercator regelmatig gevraagd voor reviews voor internationale wetenschappelijke tijdschriften en voor (online) discussiepanels.

Begeleiding promovendi, studenten en stagiaires
Er hebben in de tweede helft van 2021 drie promovendi van de Fryske Akademy hun proefschrift verdedigd. Het gaat hierbij om Lysbeth-Jongbloed-Faber (Universiteit Maastricht), Ronald Plantinga (RUG) en Anne Merkuur (UvA). Daarnaast waren er twee promoties van buitenpromovendi die door collega's van de Fryske Akademy begeleid zijn, te weten die van Liefke Reitsma (RUG) en Eabele Tjepkema (RUG).

Er hebben in totaal 6 studenten stagegelopen bij de Fryske Akademy of Mercator en/of er hun scriptie-onderzoek uitgevoerd. Deze studenten waren afkomstig van de MA Multilingualism (RUG/Campus Fryslân) en diverse universiteiten uit binnen- en buitenland.

Nominaties en prijzen
Dr. Evelyn Bosma, gastonderzoeker van de FA en sinds augustus weer werkzaam bij de Fryske Akademy, heeft met haar dissertatie "Bilingualism and cognition: the acquisition of Frisian and Dutch" (2017) de Keetje Hodshonpriis gewonnen. Dit is een aanmoedigingsprijs voor jonge onderzoekers, als bekroning voor hun onderzoek op het gebied van de geesteswetenschappen. Daarnaast was Bosma ook genomineerd voor de Gratama Wetenschapsprijs, een aanmoedigingsprijs voor jonge en actieve wetenschappers van de universiteit van Leiden en Groningen die zich onderscheiden met vernieuwend en maatschappelijk relevant onderzoek.

Dr. Ronald Plantinga was een van de drie genomineerden voor de tweejaarlijkse Wetenschapsprijs RUG/Campus Fryslân met zijn dissertatie-onderzoek "Nooit meer honger en natuurinclusief. Productiviteitsgroei en duurzaamheid in de Friese zuivelsector, 1945-2020". Deze Wetenschapsprijs is een aanmoedigingsprijs voor pas gepromoveerde en actieve wetenschappers in Friesland die vernieuwend, maatschappelijk relevant en spraakmakend onderzoek doen. De Wetenschapsprijs ging naar dr. Mirjam Günther-van der Meij die haar promotieonderzoek bij de Fryske Akademy heeft gedaan en sinds 2017 werkzaam is bij NHLStenden Hogeschool.

Twee stagiaires van Mercator, Kirsten Wildenburg en Engelina Smeins van de master Multilingualism (RUG) hebben hun scriptie over hun stage-opdracht bij het VirtuLApp-project, waren genomineerd voor de LC Award. De game BabelAR die in het VirtuLApp ontwikkeld is, is genomineerd voor de Belgian Game Awards 2021. Ook heeft BabelAR Henry Van de Velde Award gewonnen voor beste Digitale Product, en VirtuLApp heeft de tweede prijs gewonnen van het Europees Talenlabel.

Samenwerking met overige kennisinstituten en maatschappelijke organisaties in Fryslân
Sinds december 2020 is op initiatief van Provinsje Fryslân het Gearwurkingstraject Fryske Taal en Kultuer opgezet met als hoofddoel de ontwikkeling van een gemeenschappelijke onderzoeksagenda Fryske Taal en Kultuer. Het

kernteam van dit Gearwurkingstraject bestaat uit voorzitter prof.dr. Folkert Kuiken en vice-voorzitter dr. Nelleke IJssennagger-Van der Pluijm. Vanaf maart 2021 houden drie inhoudelijke werkgroepen zich bezig met het verkennen van deze toekomstige onderzoeksagenda. De Fryske Akademy is vertegenwoordigd in alle driewerkgroepen. De werkgroepen hebben in 2021 op twee momenten verslag gedaan van hun werk aan zowel de kerngroep als de gedeputeerde.

Onafhankelijk van dit samenwerkingstraject hebben onderzoekers van het Fries Sociaal Planbureau (FSP) en de Fryske Akademy al sinds eind 2020 verkend op welke gebieden beide instituten inhoudelijk samen kunnen werken. Een van de belangrijkste uitkomsten uit deze verkenning is dat de betrokken collega's elkaar zowel inhoudelijk als methodologisch adviseren bij verschillende onderzoeken en zo hun kennis delen. Verder is een klein deelonderzoek verricht naar het taalgebruik van Friezen in verschillende deeldomeinen door toevoeging van enkele taalvragen aan de burgerpanelvragenlijst over Sociale Participatie die in februari uit is gezet. De samenwerking bevalt van beide kanten goed en zal worden uitgebreid.

Publieksactiviteiten
De belangrijkste publieksactiviteit van 2021 was de Akademydei. Deze kon voor het eerst in twee jaar weer georganiseerd worden. Er was een afwisselend programma. De middag heeft veel aandacht gekregen in de media. Er was over 2021 een grote toename in media-optredens te zien, waarin o.a. verschillende wetenschappers van de Fryske Akademy hun expertise deelden. Reacties van de achterban en van de media waren heel positief.

2.3 Financiële ontwikkelingen

Het boekjaar 2021 sluit met een positief exploitatieresultaat van € 220.805. Aangezien in de begroting nog gerekend werd met een verlies van € 75.908, is het exploitatiesaldo € 296.713 hoger uitgevallen.
Deze ontwikkelingen liggen in lijn met de bijgestelde prognoses in 2021.

	Realisatie	Begroting	Afwijking
Baten	3.856.052	3.717.273	138.779
Lasten, inclusief financiële baten/lasten	3.643.462	3.793.181	--149.719
Exploitatieresultaat	**212.590**	**-75.908**	**288.498**

2.3.1 Analyse afwijkingen tussen realisatie en begroting

Baten

De totale baten zijn € 138.779 hoger als verwacht. Dit is te splitsen in € 207.262 hogere lumpsum-subsidies, € 91.285 lagere projectopbrengsten en € 22.802 meer aan overige opbrengsten.
De hogere lumpsum-subsidies worden veroorzaakt doordat de provinciale subsidie-afrekening en indexatie.
De lagere projectopbrengst wordt veroorzaakt door de vertraging bij het invullen van de vacatures met betrekking tot de vernieuwingsimpuls.

Lasten

De totale lasten zijn € 149.719 lager dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door € 594.249 lagere personeelskosten. De materiele kosten zijn € 436.823 hoger uitgevallen en de financiële lasten zijn € 7.707 hoger dan verwacht. De hogere materiele kosten zijn voor € 351.936 het gevolg van het opstarten van nieuwe projecten die bij het opstellen van de meerjarenbegroting nog niet bekend waren

De belangrijkste oorzaak van de lagere personeelskosten is dat we er niet in geslaagd zijn om de in de begroting opgenomen vacatures tijdig in te vullen. De vacatures zijn vanaf begin januari begroot, maar konden pas later of helemaal niet worden ingevuld.
De nieuwe direkteur-bestuurder is per 15 maart in dienst gekomen. De functie "coordinator onderzoeksfinanciering en externe samenwerking" is ondanks twee sollicitatieprocedures nog steeds vacant.
In de 2e helft van het jaar zijn er 2 onderzoekers aangenomen: één voor de functie van taalkundig onderzoeker en één als historicus 19e eeuw. Voor de impuls-projecten zijn 6 tijdelijke onderzoekers gedurende 2021 aangesteld. Daarmee is nog niet alle vacatureruimte in 2021 ingevuld.

De loonkosten tot en met april 2021 betreffende de herplaatsingskandidaten zijn ten laste van de in 2019 gevormde voorziening gebracht. Van de 5 herplaatsingkandidaten hebben 4 een andere functie. Het dienstverband van deze betrokkenen is financieel afgewikkeld. Het was nodig om € 30.000 te doteren aan de reorganisatievoorziening.

Materiële kosten:

De materiele kosten zijn € 436.823 hoger dan het budget.

Materiële kosten	Realisatie 2021	Begroting boekjaar 2021	verschil realisatie – begroting
	€	€	€
Afschrijvingen	41.436	38.975	2.461
Huisvestingskosten	123.661	138.420	-14.759
Beheerskosten	377.077	75.500	301.577
Kosten inventaris en apparatuur	60.225	44.500	15.725
Reis- en verblijfkosten	67.726	79.200	-11.474
Advieskosten	87.534	45.000	42.534
Overige kosten aan derden	56.535	47.500	9.035
Overige materiële kosten	241.410	149.686	91.724
Totale materiële kosten	**1.055.604**	**618.781**	**436.823**

Door de COVID-maatregelen hebben we op twee posten kunnen bezuinigen. Als gevolg van de geringe kantoorbezetting is de klimaatbeheersing aangepast. Mede hierdoor zijn de huisvestingskosten € 14.759 lager uitgevallen. Ook werden er nauwelijks congressen en seminars georganiseerd met als gevolg dat de reis-en verblijfkosten € 11.474 lager zijn dan verwacht.
De beheerskosten bestaan uit € 274.293 projectkosten voor de digitaliseringkosten van de taalkundige projecten spraakwerkenner, taalweb en oersetter. De kosten ten behoeve van de projecten wordt geheel gedekt uit externe projectopbrengsten. Daarnaast zijn met name de publicatiekosten en de daarbij behoren porti- en drukwerkkosten hoger dan begroot- tezamen € 27.284-, door de niet begrote uitgave van het oratieboek van prof. Dr. H vd Velde en extra kosten met betrekking tot de Vrije Fries.
Bij de advieskosten is een overschrijding van € 42.534 ontstaan. Het betreft o.a. het begeleiden van de ondersteunende staf na reorganisatie en adviezen met betrekking tot verbetering van projectmanagement .
De hogere overige kosten aan derden worden veroorzaakt omdat er een hogere vergoeding is afgesproken voor de raad van toezicht. Dit is na het vaststellen van de begroting 2021 bepaald. Zie voor een nadere toelichting de paragraaf over de Wet Normering Topinkomens (WNT)
Bij de overige materiele kosten is een overschrijding gerealiseerd, voornamelijk als gevolg van een reservering van € 180.000 voor extra kosten van het ONFW-project.

Risicoparagraaf

Vochtschade dakconstructie It Aljemint
De aanwezige zwam heeft een chemische bestrijding ondergaan. De kans is aanwezig dat de zwam in de nabije toekomst opnieuw actief zal worden. Mocht dit zich inderdaad gaan openbaren, dan zal de koudebrug bij de gootconstructie aangepast moeten worden. De aannemer heeft in 2020 de kosten hiervoor globaal op € 150.000 exclusief btw geraamd. In 2020 is een bestemmingreserve groot € 100.000 gevormd. Uit periodieke controles in 2021 blijkt dat de situatie op dit moment stabiel is.

Coronacrisis
Het tot stilstand komen van de maatschappij heeft beperkte gevolgen voor onze exploitatie. De medewerkers kunnen hun taken grotendeels uitvoeren door thuis te werken. De door de rijksoverheid afgekondigde maatregelen hebben effect op de uitvoering van enkele projecten. Zo kunnen geplande bijeenkomsten en presentaties voorlopig niet doorgaan. Voor zover dit vertraging in de oplevering van het eindresultaat zou kunnen opleveren, wordt dit met de betreffende financiers afgestemd. Mogelijk heeft de crisis ook effect op de openstaande calls van subsidieprogramma's waar we onderzoeksvoorstellen hebben ingediend, wat zou kunnen leiden tot een vertraging bij de toekenningen van de beschikbare budgetten. Voor zover nu te overzien, zijn de financiële gevolgen op het exploitatieresultaat beperkt. Echter wanneer de macro economische gevolgen verergeren, zal dit indirect ook de Fryske Akademy kunnen raken.

2.4 Financiële kengetallen

Deze kengetallen geven inzicht in de ontwikkelingen van de balansverhouding.

Solvabiliteit
De solvabiliteit uitgedrukt in de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen, geeft inzicht in de financieringsopbouw en in hoeverre de Fryske Akademy op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit is van belang voor de continuïteit.

	31-12-2021	**31-12-2020**
Eigen vermogen	1.042.921	830.331
Totaal vermogen	3.466.930	3.622.103
Solvabiliteit	30,1%	22,9%

De solvabiliteit is als gevolg van het positieve exploitatieresultaat verbeterd.
De ondergrens, volgens de commissie Don (Financieel beleid van onderwijsinstellingen, september 2009), van de solvabiliteit is 20%. De Fryske Akademy voldoet aan deze norm.

Rentabiliteit.
Onder rentabiliteit verstaat men de verhouding tussen het inkomen (winst) en het vermogen waar door dit inkomen is verdiend. De rentabiliteit is een belangrijke maatstaf voor beslissingscalculaties op de lange termijn.

	31-12-2021	**31-12-2020**
Winst- exploitatieresultaat	212.590	325.191
Totaal vermogen	3.466.930	3.622.103
Rentabiliteit	6,1%	9,0%

De rentabiliteit geeft aan welk deel van de totale baten overblijft na aftrek van de lasten. De rentabiliteit van de gewone bedrijfsvoering is gedefinieerd als exploitatieresultaat uit bedrijfsvoering gedeeld door de totale baten. De normenstelling volgens de KNAW is een rentabiliteit tussen de -3% en 3%. Indien de rentabiliteit over meerdere jaren lager uitkomt dan -3% dan is de financiële bedrijfsvoering waarschijnlijk niet op orde. Bij een meerjarige rentabiliteit boven de 3% lijkt er sprake van onderbesteding.

Liquiditeit
De liquiditeit geeft aan in welke mate de Fryske Akademy op korte termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen die binnen één jaar opeisbaar zijn. De liquiditeit wordt bepaald door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden.

	31-12-2021	**31-12-2020**
Liquide middelen	1.724.955	1.752.761
Vorderingen	68.747	178.258
Vlottende activa	1.793.702	1.930.419
Kortlopende schulden	1.765.217	1.525.492
Verhouding vlottende activa/ kortlopende schulden	1,0	1,3

De commissie Don hanteert als ondergrens 0,5 en als bovengrens 1,5. De Fryske Akademy zit binnen deze norm. Dit betekent dat de liquiditeitspositie ultimo 2021 voldoende is.

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen geeft het vermogen aan van de Fryske Akademy om financiële risico's op te vangen. Het geeft feitelijk aan hoe lang de Fryske Akademy kan voortbestaan op de reserves als inkomsten uitblijven. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in het eigen vermogen (vrije reserves) als percentage van de totale baten uit gewone bedrijfsuitoefening.

	31-12-2021	**31-12-2020**
Eigen vermogen	1.042.921	830.331
Bestemde/beklemde reserves	133.791	106.623
Weerstandsvermogen/ vrije reserves	909.130	723.708
Baten normale bedrijfsuitoefening	3.856.052	3.738.307
Weerstandsvermogen	23,6%	19,4%

De KNAW hanteert als bufferfunctie voor het eigen vermogen een percentage van 10-15% van de jaaromzet.
NB. Bij de bepaling van het weerstandsvermogen is geen rekening gehouden met de vermogenspositie van het Frysk Akademyfûns.

2.5 Vooruitzichten 2022

Het jaar 2021 heeft in het teken gestaan van ons nieuwe strategische beleidsplan voor de komende jaren. In 2022 zal het definitief worden vastgesteld.
Voorts zal in 2022 worden ingezet op organisatieontwikkeling, profilering, verbetering van projectmanagement en het verwerven van externe projectfinanciering.
Een belangrijk aspect is het ontwikkelen van een Friese kennisinfrastructuur. Onder regie van de provincie vinden rondetafelgesprekken plaats om een duurzame samenwerking tussen diverse Friese cultuur- en onderwijsinstellingen tot stand te brengen.

Leeuwarden, 30 mei 2022
Stichting Fryske Akademy

Dr. N.L. IJssennagger- van der Pluijm
Directeur- bestuurder

3. Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar zes keer vergaderd in fysieke of digitale vorm. Onderwerpen tijdens die bijeenkomsten waren onder meer de jaarrekening 2020, de Meerjarenbegroting, de voortgang van de reorganisatieafwikkeling, de voortgang van de organisatiecultuuromslag, het strategisch beleidsplan 2022-2027 en de samenstelling van de Raad van Toezicht. Een apart overleg is gevoerd door een afvaardiging van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder met een afvaardiging van het Frysk Akademyfûns (FAF)-bestuur. Daarnaast is door de Raad deelgenomen aan een drietal voortgangsgesprekken met de verantwoordelijke gedeputeerde van de provincie Fryslân samen met de directeur-bestuurder en heeft de voorzitter van de Raad deelgenomen aan het jaarlijkse tripartite overleg tussen KNAW, provincie en Fryske Akademy.
In verband met vacatures in de Raad van Toezicht zijn daarnaast nog vier sollicitatiegesprekken gevoerd met kandidaten.

Per 1 oktober 2021 kwam een eind aan het Raad van Toezicht-voorzitterschap van Jacob Fokkema. Zijn rol is overgenomen door Seerp Leistra. In 2021 was dit als interim-voorzitter, per 1 januari 2022 is dit als formele voorzitter op bindende voordracht van de Provincie Fryslân en de KNAW. Per 1 oktober nam ook Houkje Rijpstra afscheid als lid en later adviseur van de Raad. Eind 2021 werd Jan Don als nieuw lid met wetenschappelijk profiel in de Raad opgenomen. Thony Visser werd benoemd voor een tweede periode. In 2022 wordt nog een tweede nieuw lid geworven met specifiek aansluiting op de Friese mienskip.

Op 23 juni werd door de Raad van Toezicht afscheid genomen van Willem Smink, die als interim directeur-bestuurder de Akademy door een moeilijke periode heeft geholpen. Wij zijn hem veel dank verschuldigd.
Op 15 maart 2021 startte de samenwerking met Nelleke IJssennagger-van der Pluijm als nieuw benoemde directeur-bestuurder. Al snel bleek dat die samenwerking zich heel plezierig ontwikkelde. De Akademy kwam na de lastige transitieperiode weer in een positieve flow. Uiteraard waren de restricties als gevolg van Covid-19 ook voor de FA-gemeenschap een behoorlijke belemmering. Maar in de periode tussen half maart en eind 2021 is toch door alle medewerkers van de Akademy onder de bezielende leiding van de nieuwe directeur-bestuurder veel in beweging gezet en tot stand gebracht. Elders in dit jaarverslag leest u daar meer over.

Op deze plaats past vooral een woord van dank. Aan al die medewerkers. Aan de Provincie Fryslân, die als sluitstuk van een periode vol onderzoek, discussie en zeker ook emotie de FA uiteindelijk ruimhartig heeft gesteund. Aan de KNAW, die gedurende deze verslagperiode een trouwe partner voor ons geweest is.
En tenslotte bovenal aan Jacob Fokkema en Houkje Rijpstra, die beide na acht jaar trouwe dienst in oktober afscheid namen van de Raad van Toezicht. Jacob Fokkema was als voorzitter van de Raad een toonbeeld van vastberadenheid en wijsheid. Wij mogen ons gelukkig prijzen met het feit dat iemand van zijn kaliber zich zo lang en intensief voor de Akademy heeft willen inzetten. Van Houkje Rijpstra zullen wij vooral haar enorme betrokkenheid in herinnering houden. Zij heeft door haar grote netwerk en rijke bestuurlijke ervaring in belangrijke mate bijgedragen aan het werk van de Raad en daarbij altijd het belang van de Akademy én de mensen die daar werkzaam zijn boven alles gesteld. Samen met de organisatie zal de hopelijk snel weer voltallige Raad zich blijven inzetten voor een Akademy die midden in de Friese samenleving staat en die onderzoek doet, waar zowel de wetenschap als die samenleving bij gebaat zijn.

Leeuwarden, 30 mei 2022
Stichting Fryske Akademy

Drs. S.Y. Leistra
Voorzitter Raad van Toezicht

JAARREKENING 2021

- Balans per 31 december 2021
- Staat van Baten en Lasten 2021
- Kasstroomoverzicht 2021
- Toelichting op de balans per 31 december 2021

Stichting Fryske Akademy
Doelestrjitte 8 / Postbus 54
8900 AB Ljouwert/ Leeuwarden

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

(voor verwerking resultaat)

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
ACTIEF		
VASTE ACTIVA		
1) Materiële vaste activa	1.673.228	1.691.684
	1.673.228	1.691.684
VLOTTENDE ACTIVA		
2) Vorderingen	68.747	178.258
3) Liquide middelen	1.724.955	1.752.161
	1.793.702	1.930.419
Totaal	**3.466.930**	**3.622.103**

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
PASSIEF		
4) Eigen vermogen		
Stichtingskapitaal	454	454
Algemene reserves	696.086	398.063
Bestemmingsreserves	129.959	102.791
Bestemmingsfondsen	3.832	3.832
Saldo exploitatie boekjaar	212.590	325.191
	1.042.921	830.331
5) Voorzieningen	154.792	459.395
6) Langlopende schulden	504.000	806.436
7) Kortlopende schulden	1.765.217	1.525.942
Totaal	**3.466.930**	**3.622.103**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

	Realisatie 2021	Begroting boekjaar 2021	verschil realisatie – begroting	Realisatie 2020
	€	€	€	€
BATEN				
8) Rijksbijdrage via provinciefonds	1.559.000	1.559.000	0	1.559.000
9) Bijdragen provincie Fryslân	1.272.062	1.064.800	207.262	1.163.334
10) Opbrengst projecten	877.419	968.704	-91.285	823.409
11) Opbrengst werk voor derden	56.580	39.857	16.723	93.172
12) Overige opbrengsten	90.991	84.912	6.079	99.392
Totaal van de baten	***3.856.052***	***3.717.273***	***138.779***	***3.738.307***
LASTEN				
13) Personele lasten	2.557.752	3.152.000	-594.248	2.734.261
Materiële kosten				
14) Afschrijvingen	41.436	38.975	2.461	41.286
15) Huisvestingskosten	123.661	138.420	-14.759	155.119
16) Beheerskosten	377.077	75.500	301.577	65.201
17) Kosten inventaris en apparatuur	60.225	44.500	15.725	83.694
18) Reis- en verblijfkosten	67.726	79.200	-11.474	49.195
19) Advieskosten	87.534	45.000	42.534	60.340
20) Overige kosten aan derden	56.535	47.500	9.035	28.910
21) Overige materiële kosten	241.410	149.686	91.724	170.662
Totale materiële kosten	**1.055.604**	**618.781**	**436.823**	654.407
Totale lasten	**3.613.356**	**3.770.781**	**-157.425**	3.388.668
Subtotaal baten en lasten	**242.697**	**-53.508**	**296.205**	349.639
22) Financiële baten minus lasten	-30.107	-22.400	-7.707	-24.448
Exploitatieresultaat	**212.590**	**-75.908**	**288.498**	325.191

KASSTROOMOVERZICHT

	2021	2020
	€	€
Exploitatieresultaat	**212.590**	**325.191**
Afschrijvingen en waardeverminderingen	41.436	41.286
Mutatie reserves	0	-1.000
Mutatie voorzieningen	-304.602	-184.790
	-263.166	-144.504
Veranderingen in vlottende middelen		
Vorderingen	109.511	260.361
Kortlopende schulden	239.275	362.461
	348.786	622.822
Kasstroom operationele activiteiten	**298.210**	**803.509**
Investeringen Materiële Vaste Activa	-22.979	-11.496
Desinvestering in Materiële Vaste Activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	***-22.979***	***-11.496***
Leningen	-302.436	-28.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	***-302.436***	***-28.000***
Netto kasstroom	**-27.205**	**764.013**
Mutaties liquide middelen		
Stand per 1 januari	1.752.160	-988.147
Stand per 31december	1.724.955	1.752.160
	-27.205	**764.013**

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

ACTIVITEITEN

De Stichting Fryske Akademy heeft ten doel het in stand houden van een werkgemeenschap, die zich toelegt op het beoefenen van de wetenschap die met Fryslân, het Friese volk en zijn cultuur in al haar uitingen, en zulks in de ruimste zin, verbonden is. De financiële middelen worden verstrekt door de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen via het provinciefonds en door het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Fryslân. Voorts wordt wetenschappelijk onderzoek verricht dat geheel of gedeeltelijk extern wordt gefinancierd.

De Stichting Fryske Akademy is feitelijk gevestigd op de Doelestraat 8, 8911 DX te Leeuwarden en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41000640.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Algemeen
De jaarrekening, opgemaakt de dato 30 mei 2022 is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen in de "Richtlijnen voor de jaarverslaglegging 640 'Organisaties zonder winststreven".
Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar
De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar. Er hebben zich gedurende het verslagjaar geen schattingswijzigingen voorgedaan.

Continuïteit
De continuïteit van de Fryske Akademy is voor de komende jaren gewaarborgd. Dit is gestoeld op de meerjarenbegroting (MJB) 2022-2025, de aanwezige liquiditeiten ultimo 2021 en de verwachtingen na 2021.
De liquiditeiten bedragen ongeveer € 1,6 miljoen ultimo 2021. Bovendien heeft het bestuur van stichting Frysk Akademyfûns zich bereid verklaard de Fryske Akademy bij te staan indien dit nodig mocht zijn.

Voor zover nu te overzien is het directe effect van de coronacrisis beperkt. De medewerkers werken meer vanuit huis, daarmee is de voortgang van de activiteiten verzekerd. In sommige situaties zullen onderzoeksmethodes moeten worden aangepast en geplande bijeenkomsten uitgesteld. In die gevallen dat dit vertraging van de onderzoeks-resultaten tot gevolg heeft, wordt dit met de betreffende financiers afgestemd. De verslechterende macro-economische omstandigheden kunnen op den duur indirecte gevolgen hebben. Aangezien dit afhankelijk is van het verdere verloop van de coronacrisis is hier geen betrouwbare inschatting van te geven.

De in de jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de organisatie.

Vreemde valuta
Kosten en opbrengsten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen op transactiedatum. Vorderingen en schulden worden omgerekend tegen de koersen op balansdatum. De hieruit resulterende winsten en verliezen zijn in de resultaten verwerkt.

GRONDSLAGEN VAN CONSOLIDATIE

Tot de toelichting op de cijfers van Stichting Fryske Akademy behoren de geconsolideerde cijfers van Stichting Fryske Akademy. In deze consolidatie zijn – behalve de cijfers van de stichting zelf – de cijfers van Stichting Frysk Akademyfûns betrokken.

De Stichting Frysk Akademyfûns is opgericht op 19 juli 1968 en heeft tot doel de bevordering van en activering van Fries wetenschappelijk werk in de breedste betekenis, hieronder wordt tevens verstaan bevordering van een redelijke huisvesting op het gebied van gebouwen en roerende zaken van personen en instanties die zich met deze taken hebben belast en wel meer in het bijzonder ten aanzien van de Stifting Fryske Akademy.
De verbondenheid van de Stifting Frysk Akademyfûns met de Stifting Fryske Akademy ligt in de statuten besloten, namelijk artikel 4 lid 1 stelt "Bij het ontstaan van een (of meer) vacatures in het bestuur, zullen de overblijvende bestuursleden zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen twee maanden na het ontstaan van de vacature een

voordracht doen voor een nieuw te benoemen bestuurslid aan de Raad van Toezicht van de Fryske Akademy, die benoemt". Een bestuurslid wordt benoemd voor 4 jaren en is na afloop steeds herbenoembaar.
De basis voor de consolidatie is deze benoemingsprocedure van nieuw te benoemen bestuursleden.

In de consolidatie zijn derhalve de navolgende organisaties betrokken.

Naam	Statutaire zetel	Belang
Fryske Akademy	Leeuwarden	100 %
Frysk Akademyfûns	Leeuwarden	100 %

De methode van consolidatie is die der integrale consolidatie, waarbij intercompany verhoudingen en transacties worden geëlimineerd.

Vanwege het bijzondere karakter van de relatie tussen Stichting Fryske Akademy en Stichting Frysk Akademyfûns is laatstgenoemde stichting niet als deelneming vermeld in de enkelvoudige jaarrekening van Stichting Fryske Akademy. Als gevolg daarvan is het enkelvoudige vermogen van Stichting Fryske Akademy niet gelijk aan het geconsolideerde vermogen van de stichting.

Het vermogen van de geconsolideerde jaarrekening is als volgt samengesteld:

	2021	2020
	€	€
Eigen vermogen Fryske Akademy	1.042.921	830.331
Eigen vermogen Frysk Akademyfûns	2.938.170	2.953.100
TOTAAL	**3.981.091**	**3.783.431**

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs onder aftrek van de lineair berekende afschrijvingen, bepaald op basis van de geschatte economische levensduur, rekening houdende met een eventuele restwaarde. Als restwaarde voor de gebouwen wordt met ingang van 2009, 50% van de WOZ-waarde gehanteerd. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of er sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar de desbetreffende noot.

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waardevermindering verlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Kosten voor groot onderhoud worden geactiveerd en lineair afgeschreven naar de verwachte toekomstige gebruiksduur.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en terreinen	0 – 2,5% (op terreinen wordt niet afgeschreven)
Computerapparatuur	33,3%
Kantoorinventaris, bureaus en kasten	10%
Kantoorinventaris, bureaustoelen	20%
Technische apparatuur	25%

De post 'collecties' is PM gewaardeerd.

Onderhanden projecten
Een onderhanden project in opdracht van derden is een project dat is overeengekomen met een derde voor de uitvoering van onderzoekwerkzaamheden waarbij de uitvoering zich gewoonlijk uitstrekt over meer dan één verslagperiode.
De projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van het onderhanden project worden als opbrengsten en kosten in de winst- en verliesrekening naar rato van de verrichte prestatie per balansdatum verwerkt, indien het resultaat van een onderhanden project op betrouwbare wijze kan worden ingeschat. Als het resultaat van een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, worden de opbrengsten alleen verwerkt in de winst- en verliesrekening tot het bedrag van de gemaakte projectkosten dat waarschijnlijk kan worden verhaald en worden de projectkosten in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode waarin ze zijn gemaakt.
De toegerekende uren worden gewaardeerd tegen de directe loonkosten. Materialen en diensten van derden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs. Voorzienbare verliezen op projecten worden in mindering gebracht op het onderhanden project.
Als het waarschijnlijk is dat de totale projectkosten de totale projectopbrengsten zullen overschrijden, wordt voor het verwachte verlies een voorziening gevormd en in mindering gebracht op de post onderhanden project.
Tevens worden de gedeclareerde termijnen in mindering gebracht op de post onderhanden project. Het nettobedrag per onderhanden project wordt verwerkt als actief of als schuld, indien het saldo van het onderhanden project een debet- respectievelijk creditstand vertoont.

Vorderingen
De vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Bestemmingsfondsen
Fondsen worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

Voorzieningen
Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Kortlopende schulden
Voor zover niet anders is vermeld, zijn de kortlopende schulden gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Legaten
Baten uit nalatenschappen worden verwerkt in het verslagjaar waarin de akte van verdeling, of indien deze er niet is, de rekening en verantwoording is ontvangen. Eventuele voorschotten worden verwerkt als bate zodra deze ontvangen zijn

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET EXPLOITATIERESULTAAT

Algemeen

Uitgangspunt bij het bepalen van de resultaten is de toepassing van het continuïteitsbeginsel. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar, waarop deze betrekking hebben, onafhankelijk of zij tot ontvangsten en uitgaven in dat verslagjaar hebben geleid. Baten worden slechts opgenomen, voor zover zij per balansdatum als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.
Lasten en risico's die hun oorsprong hebben voor het einde van het boekjaar, worden in de jaarrekening verwerkt, indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening.

Baten

De baten worden gevormd uit geoormerkte rijksbijdragen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, die via het provinciefonds aan de Stichting Fryske Akademy worden doorbetaald, bijdragen van de provincie Fryslân, baten uit private – en wetenschappelijke fondsen, opbrengsten werk voor derden, financiële baten en overige baten.

Exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsvoering

Het exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsvoering wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht geworden. Deze verantwoording is opgesteld op basis van het Algemene WNT-maximum, sectornormering is niet van toepassing. Het bezoldigingsmaximum in 2021 voor de Stichting Fryske Akademy bedraagt € 209.000 .

Vanaf 8-1-2018 tot en met 15 maart 2021 is dhr. W. Smink extern ingehuurd als interim-directeur. Het uurtarief van Smink is lager dan het maximum van 209.000 gedeeld door 1494 fulltime normuren is € 139,89. De totale bezoldiging in 2021 was € 23.439,39 incl. btw en reiskostenvergoeding.
Op 15 maart 2021 is N.L. IJssennagger-van der Pluijm in dienst gekomen als directeur-bestuurder.

Functionaris	Ijssennagger vd Pluijm, N.L.	Smink W	Fokkema J.T	Leistra, S.Y.	Rijpstra, H	Visser, A. Th.	Kleinhuis, W.K.	Don, J
Functies	Bestuurder Directeur	Bestuurder Directeur	Toezicht-houder Voorzitter RvT	Toezicht-houder Lid RvT/ voorzitter	Toezicht-houder Lid RvT/adviseur	Toezicht-houder Lid RvT	Toezicht-houder Lid RvT	Toezicht-houder Lid RvT
In dienst vanaf (datum)	15-3-2021	8-1-2018	1-10-2013	11-4-2017	1-2-2013	11-4-2017	1-7-2020	1-12-2021
Duur dienstverband in 2021	15/3 -31/12	1/1 - 15/3	1/1 - 1/10	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/12 - 31/12
Omvang dienstverband in 2021 (in fte)	1	0,5	1	1	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Individueel WNT maximum 2021	**166.627**	**21.186**	**31.350**	**20.900**	**20.900**	**20.900**	**20.900**	**20.900**
Beloning	95.934	20.150	4.500	4.000	3.000	4.000	4.000	333
Bestuurdersaansprakelijk-heidsverzekering	862	227	-	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	96.796	20.377	4.500	4.000	3.000	4.000	4.000	333
-/- Onverschuldigde betaling	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	96.796	20.377	4.500	4.000	3.000	4.000	4.000	333

Gegevens 2020

Functionaris	Smink W	Fokkema J.T	Rijpstra, H	Leistra, S.Y.	Visser, A. Th.	Kleinhuis, W.K.
Functies	Bestuurder Directeur	Toezicht-houder Voorzitter RvT	Toezicht-houder Lid RvT	Toezicht-houder Lid RvT	Toezicht-houder Lid RvT	Toezicht-houder Lid RvT
In dienst vanaf (datum)	8-1-2018	1-10-2013	1-2-2013	11-4-2017	11-4-2017	1-7-2020
Duur dienstverband in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband in 2020 (in fte)	0,45	1	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Individueel WNT maximum 2020	**90.410**	**30.150**	**20.100**	**20.100**	**20.100**	**20.100**
Beloning	87.360	2.500	2.000	2.000	2.000	1.000
Belastbare onkosten vergoeding	1.089	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-	-
Subtotaal	88.449	2.500	2.000	2.000	2.000	1.000
-/- Onverschuldigde betaling	-	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging in kader van de WNT	88.449	2.500	2.000	2.000	2.000	1.000

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 en 2021 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden.

OVERIGE GEGEVENS

- Controleverklaring van onafhankelijke accountant

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Bestuur en Raad van Toezicht van Stifting Fryske Akademy te Leeuwarden

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stifting Fryske Akademy te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stifting Fryske Akademy per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn van de Raad voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Deze jaarrekening bestaat uit:
1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2021;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2021;
3. het kasstroomoverzicht over 2021; en
4. de toelichting, met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stifting Fryske Akademy zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag;
- het verslag van de raad van toezicht; en
- de overige gegevens.

De algemene voorwaarden van Van der Veen & Kromhout (zie www.kromhout.com) zijn van toepassing op alle met ons gesloten overeenkomsten.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van de directeur/bestuurder en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.
De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en het Controleprotocol WNT. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden

hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Gorredijk, 30 mei 2022

VAN DER VEEN & KROMHOUT
Registeraccountants

w.g. drs. R. van Dijk RA